

fert i alle Vedkommendes Interesse, at denne Regel beholdes. Jeg skal her kun foreløbig bemærke, at for det Tilfælde, at de aabenbart ikke uden Scandale kunne ansættes til $\frac{1}{4}$ Album, findes der i vor Bevillingsparagraph en Bestemmelse derom.

§ 8 gik ud paa, overhovedet at sikkre den Regel i § 6, som Udvalget har foreslaaet forandret. Der siges nemlig, at ved Udskyftningen af sammenlagte Gaarde skal et ligesaa stort Quantum Hartkorn udlægges i Parceller af i det Mindste 2 Tdr. Hartkorn, som om de oprindelige Gaarde hver for sig vare udstykkede. Dette vil forsaavidt blive overflødigt, naar hiin Seen tilbage til status quo ante bliver opgivet. Derimod vil det ikke ganske kunne undgaaes at have en noget tilsvarende Bestemmelse, fornemmelig for at gjøre det umuligt at skaffe sig en vilkaarlig Udskyftningsfrihed ved Hjælp af en Sammenlægning. Ved at sammenlægge 2 Gaarde paa 2 Tdr. Hartkorn hver, som altsaa ikke kunne udstykkedes hver for sig, kunde man faae Afgang til at udstykke saaledes, at der blev en Gaard tilbage, og at de øvrige 2 Tdr. Hartkorn splittedes ad. Dette er vel Noget, som ikke kan befrygtes at skee i Praxis, men en Lov maa ikke aabne Muligheden for en saa aldeles aaben Glufson. Derfor foreslaaer Udvalget, at ingen ved Sammenlægning fremkommen Eiendom maa i de første 5 Aar efter Sammenlægningen udstykkedes i mindre Lodder, end der vilde være tilladt, saafremt hver af de sammenlagte Eiendomme for sig skulde udstykkedes. Det er altsaa forsaavidt en lille Seen hen til den tidligere Tilstand, men, vel at mærke, indskrænket til saa Tilfælde og til et meget kort Aaremaal, og hvormed Controlten let vil kunne føres ved de Amtstueattester, der skulde ledsage enhver Udskyftning.

Ved den sidste Paragraph, som siger, at Alt, hvad der er under een Lønde Ager og Engs Hartkorn, kan udstykkedes til det Uendelige, det vil stige altsaa i saadanne Eiendomme, der anstændigt kunne ansættes til $\frac{1}{4}$ Album, har Udvalget ikke fundet noget at erindre imod.

Jeg skal saaledes indstille, at disse Paragrapher antages med de omtalte Modificationer, hvorved der altsaa vil blive en saa godt som uindskrænket Udskyftningsfrihed i Danmark, kun

med den ene Undtagelse, at man sørger for, at Eiendomme mellem 1 à 2 Tdr. Hartkorn ikke blive formindskede, hvorimod jeg har oplyst, at det af andre Omstændigheder vil være en nødvendig Folge, at deres Antal lidt efter lidt vil stige. Der er af nogle ærede Rigsdagsmænd foreslaaet et Ændringsforslag til § 5, hvilket gaaer ud paa, at i de Tilfælde, hvor en Lønde Hartkorn udgjør 100 Tdr. Land eller derover, skal det være tilladt at frasælge Parceller paa 100 Tdr. Land, naar det, der bliver tilbage, idetmindste har et Liggende af 20 Tdr. Land, som er opdyrket og bebygget. Det har naturligviis ikke kunnet undgaae Udvalgets Opmærksomhed, at der kan gives Tilfælde, hvor hiin saa godt som eneste Indskrænkning i Udskyftningen, som bliver staaende tilbage, nemlig at Eiendomme ikke ved Udskyftning tør bringes ned under 2 Tdr. Hartkorn, nødvendigviis kræver en Lempelse. Et af disse Tilfælde er det, de ærede Forslagsstillere har havt for Die, nemlig det Tilfælde, at en Eiendom i Sjællands Hedegne har til et ringe Hartkornsbæleb et saa overordentligt stort Liggende, at der ikke er mindste Udbygning til, at Eierne, maaskee i flere Generationer, ville ad den sædvanlige Vej kunne komme til at tage det altsammen under Dyrkning, men paa den anden Side kunne finde en Kjøber, en Nybygger, som vil tage Noget deraf under Kultur. Det er naturligviis Noget, som i høi Grad er ønskeligt, og Noget, som paa ingen Maade bør gjøres umuligt, det er, vil jeg endog tilføie, den eneste tænkelige Maade, hvorpaa Kulturen kan gjøre Fremfærd i disse Egne, men jeg maa for det Første gjøre de ærede Forslagsstillere opmærksom paa, at deres Regel i saa Tilfælde aldeles ikke fortjener at anbefales; thi jeg indseer sandelig ikke, hvorfor man skulde fordrø, at den, der solgte Parcellen fra en saadan Eiendom, idetmindste skulde have 20 Tdr. Land opdyrket eller bebygget. Jeg vilde tværtimod sige, at hvis han kun havde 10 Tdr. opdyrket Land, skulde det dobbelt tilslades; thi den eneste Maade, hvorpaa han kan udvide sin Kultur, er netop ved en forøget Besætning; ved en forøget Besætning faaer han nemlig en forøget Gjødningskraft, og ved Hjælp af en forøget Gjødningskraft kan han